

Podnikový archív štátneho podniku TOS Trenčín

Omnia

národný podnik
závod Trenčianske Biskupice
(1937) 1943-1949 (1950)

Inventár

Spracovala

Magdaléna Babiaková

Trenčín 1989

179

PODNIKOVÝ ARCHÍV ŠTÁTNEHO PODNIKU TOS TRENČÍN

O M N I A,
národný podnik
ZÁVOD TRENČIANSKE BISKUPICE

/1937/ 1943 - 1949 /1950/

Inventár

Spracovala

Magdaléna Babiaková

Trenčín 1989

Ú v o d

V roku 1936 sa rozhodla vojenská správa premiestniť Zemský letecký sklad 3 z Nitry do Trenčianskych Biskupíc. Vyvlastňovanie a výkup pozemkov pre letisko a príslušné objekty bolo začaté v roku 1937. Postupne bola postavená montážna hala, hangár, sklady, dve kasárenské budovy a vrátnica. Podľa vojenského programu sa výstavba ukončila v roku 1941 a objekty boli odovzdané do užívania vojenskej správe Slovenského štátu. Po dohotovení stavebných prác na komplexe budov, Veliteľstvo vzdušných síl sa rozhodlo v roku 1940 preložiť do Trenčianskych Biskupíc vojenskú leteckú školu z Piešťan a v tom istom roku sa začal premiestňovať do Trenčianskych Biskupíc aj ďalší dôležitý letecký útvar - dielne leteckého parku z Nitry. V roku 1943 bola premiestnená letecká škola na Tri Duby, letecký park do Liptova na letisko Mokrač a letecké opravárske dielne boli rozdelené na tri skupiny: prvá zostala v Trenčianskych Biskupiciach, druhá skupina prešla na letisko Mokrač a tretia na letisko Tri Duby.

Zvyšovaním politického nátlaku a vplyvom Ríšskeho ministerstva letectva sa uvažovalo so zriadením továrne na lietadlá v Trenčianskych Biskupiciach. Koncom roku 1942 sa plánovalo vytvoriť akciovú spoločnosť pre výrobu lietadiel za účasti štátu so 60 % akciového kapitálu, civilným účastníkom mal byť v rozsahu 40 % akcií Ing. Ján Mráz, majiteľ továrne na lietadlá v Ghocni. K dohode s Ing. Mrázom však nedošlo.

V júni 1943 sa uskutočnila dohoda medzi Ministerstvom národnej obrany Slovenského štátu a Ríšskym ministerstvom letectva o vybudovaní továrne na lietadlá v objektoch Trenčianskych Biskupíc. Bola utvorená firma, ktorá viackrát menila svoj názov. Najprv sa menovala " Slovenská továreň na lietadlá ", od 1.10.1943 mala názov " Letecká továreň, účastinná spoločnosť, Biskupice " /LTB/ a od 15.10.1943 podľa nariadenia administratívneho riaditeľa " Továreň na lietadlá, Biskupice " /TLB/, nemecký názov " Flugzeugfabrik Biskupice " /FFB/. Na základe zmluvy a na základe uznesenia vlády zo dňa 17.11.1943 a so súhlasom snemu Slovenskej

republiky zo dňa 22.12.1943 sa utvorila k 1.2.1944 v zmysle nariadenia generálneho riaditeľa č. 5/44 akciová spoločnosť pod názvom " Továreň na dopravné prostriedky, účastinná spoločnosť, Trenčianske Biskupice " /TDP/ v nemeckom jazyku " Transportmittel-fabrik, A.G. " /TMF/. Do tejto spoločnosti bol menovaný za generálneho riaditeľa plk. Benedikt Dubravec a jeho zástupcom, administratívny riaditeľ Emil Novotný. Továrnik Ing. Ján Mráz bol koncom roku 1943 z podniku vylúčený.

Ríšsko-nemecké ministerstvo letectva nariadilo spoluprácu s firmou Weser Flugzeugwerke, A.G. a neskôr Allgemeine Transport-Mittel-Gesellschaft, Leipzig. Hlavným predmetom spolupráce mala byť výroba vojenských lietadiel JU 87.

Dňa 29.1.1944 sa uskutočnilo zakladajúce valné zhromaždenie akcionárov firmy, ktorým bola Továreň na dopravné prostriedky v Trenčianskych Biskupiciach založená. Závazky závodu, ktorý bol spočiatku riadený vojenskou správou Slovenského štátu a fakticky existoval už v roku 1943, mala kryť novozaložená firma. Ustanovenie spoločnosti bolo na základe vydaných stanov, schválených na tomto valnom zhromaždení v Bratislave. Firma bola zaregistrovaná vo firmennom registri u bývalého Krajského súdu v Trenčíne pod číslom Firm. 2543/44, odd. B, zväzok XI. čís. 1349/1-6 na strane 360 účastinnej spoločnosti. Stanovy určili výšku účastinnej istiny 150 miliónov Kčs, rozdelených na 10 tisíc akcií. Podiel jednotlivých členov bol nasledujúci:

MNO	4997 ks po 15 tis. Kčs	74,955 tis. Kčs
Ministerstvo financií	4997 ks po 15 tis. Kčs	74,955 tis. Kčs
Brezány Koloman, ppl.gšt.	1 15 tis. Kčs	15 tis. Kčs
Duplinský Gejza, od.radca	1 15 tis. Kčs	15 tis. Kčs
Đurica Ján, min. radca	1 15 tis. Kčs	15 tis. Kčs
Gesteš Ladislav, gen.	1 15 tis. Kčs	15 tis. Kčs
Dr.Hromada Jozef, min.r.	1 15 tis. Kčs	15 tis. Kčs
Šišovský Ladislav, ppl.gšt.	1 15 tis. Kčs	15 tis. Kčs
Spolu:	10000 ks	150,000 tis. Kčs

Tejto hodnote zodpovedal zákonitý rezervný fond 22,500 tis. Kčs
Rezervný fond ážiový 100,000 tis. Kčs
Hodnoty spolu reprezentovali 272,500 tis. Kčs

Zastúpenie 6 podielov jednotlivcov - dôstojníkov MNO a úradníkov Ministerstva financií - bolo zrejme iba formálne, lebo stále vystupujú ako akcionári len MNO a MF.

Na valnom zhromaždení dňa 21.1.1944 bola ustanovená táto správna rada:

1. Ján Ďurica, ministerský radca
2. Dr. Alojz Matura, univ.prof. a taj. Zväzu priemyselníkov
3. Ing. Alpers - Nemeč
4. Alojz Ballay, plk. gšt. Trenčín
5. Benedikt Dubravec, plk., gen. riaditeľ spoločnosti
6. Ján Hollý, poslanec / od 12.6.1944 Vojtech Horák /
7. Dr. Vladimír Hubka, odb. radca, MF, Bratislava
8. Dr. Július Puškár, min. Ministerstva hosp., Bratislava
9. Augustín Malár, generál, voj.letecký atašé v Bratislave
/ člen od 18.2.1944 /

Dozorná rada:

1. Dr. Ladislav Udvardy, hlavný odb. radca
2. Anton Červeň, daňový riaditeľ
3. Jozef Hrabek, stot. gšt. / do 25.10.1944 /
4. Dr. Oliver Pokorný, minister
5. Dr. Barnabáš Šimoni, major justície

Dňa 7.11.1944 sa na valnom zhromaždení prijala úprava stanov, podľa ktorých nadpolovičná väčšina členov správnej rady musí mať slovenské štátne občianstvo a bydlisko na území Slovenskej republiky. Boli odvolaní niektorí členovia správnej a dozornej rady:

1. Ing. Alpers, plk.	1. Dr. Barnabáš Šimoni
2. Augustín Malár	2. Jozef Hrabek
3. Benedikt Dubravec	
4. Alojz Ballay	
5. Vojtech Horák	

Na čele správy závodu v Trenčianskych Biskupiciach stojí hlavný riaditeľ plk. Benedikt Dubravec / od 18.2.1944 /. Správa sa člení na administratívnu, obchodnú a technickú.

Od 1.7.1944 prevzali správu podniku Nemci. Vedením závodu bol poverený Ing. František Sonnewend, riaditeľ Škodových závodov v Plzni, reprezentácia v Dubnici nad Váhom, ako zástupca AVIE, Praha s ktorou TDP uzavrela zmluvu. Technickým riaditeľom bol Willy Prange od firmy Weser Flugzeugwerke, Berlín. Tomuto bol podriadený pplk. Emil Novotný, ktorý bol však neskôr z podniku vypovedaný.

Zloženie správnej a dozornej rady k 17.1.1945 bolo nasledujúce:

1. Dr. Jozef Parčan, pplk. gšt., Bratislava
2. Anton Adamica, pplk., Trenčín
3. Ladislav Kasl, pplk., Bratislava
4. Ján Baláž, stot., Bratislava
5. Jozef Rehuš, stot., Bratislava
6. Ján Duda, stot., Trenčín
7. Štefan Dudaško, min. radca MF, Bratislava
8. Dr. Ernest Pohl, hl. riaditeľ Českomoravských strojární, Praha
9. Dipl. Ing. František Sonnewend, riaditeľ AS predtým Škodové závody v Plzni, reprezentácia Dubnica nad Váhom.

Príchodom nemeckých riaditeľov ukončila sa výroba rozpracovaných lietadiel typu Junkers JU-87 D Stuka v počte cca 30 kusov. Výroba týchto lietadiel bola zastavená pre zastaralosť typu a náhradný program bola výroba krídiel pre školné lietadlo ARADO AR -96 B. Túto výrobu presunuli Nemci z továrne na lietadlá AVIA, úč. spol. pre letecký priemysel v Prahe, podľa zmluvy zo dňa 11.9.1944 uzavretou medzi TDP a AVIOU. Odtiaľ boli presunuté prístroje, náradie a niekoľko pracovníkov. Ako doplnkový program sa zavádzala výroba nového typu školného lietadla KAUBA - SK4. Do výroby sa dala prvá 12 kusová séria, ktoré však dokončené nebola. Pod priamym vedením Ing. Ota Kaubeho vyrobili v Trenčianskych Biskupiciach 5 kusov lietadiel SKODA KAUBE SK 257.

Pod vplyvom frontových udalostí Nemci začali tušiť stroskotanie Nemeckej ríše a preto začali pripravovať presun celého strojného zariadenia a materiálu do Protektorátu. Budovy a ostatné zariadenie sa rozhodli zničiť. Nariadili, aby osadenstvo podniku koncom marca ukončilo prácu a dňa 5.4.1945 pomocou výbušnín zdemolovali objekty závodu. Z 38 továrenských objektov bolo 20 zničených, 9 poškodených a 9 čiastočne poškodených. Zničený závod nemeckí vedúci opustili. Po tomto surovom zásahu ostal závod spustený a veci, ktoré sa ešte dali použiť, boli rozkradnuté.

Po oslobodení Trenčína Sovietskou armádou / 10. apríla 1945 / bol správou závodu dočasne poverený Revolučným okresným národným výborom a závodnou radou dňa 16.4.1945 Ing. Ján Izák. Predsedom revolučného výboru bol Rudolf Marel. Dňa 2.5.1945 Povereníctvo financií určilo za technického vedúceho Pavla Poláka. Nové vedenie sa staralo v prvom rade o zamestnanie svojich pracovníkov, ktorí sa v hojnom počte hlásili do práce. Otázka, ako zamestnať robotníkov bola riešená rozhodnutím Povereníctva financií, ktoré súhlasilo, aby sa zničené budovy rekonštruovali.

V tejto dobe sa uvažovalo o zriadení národnej správy, bola však ustanovená a doplnená správna rada:

1. Vojtech Danielovič, plk., Bratislava
2. Jozef Tóth, pplk., Bratislava
3. Rudolf Marel, predseda ZV ROH, Trenčianske Biskupice
4. Mikuláš Lisický, major, Bratislava
5. Július Trnka, major, Bratislava.

Do firemného registra boli dňa 9.4.1946 zapísaní prokuristi Pavol Pék a Ing. Ján Izák, obaja z Trenčína.

Na mimoriadnom valnom zhromaždení boli jednohlasne odvolaní niektorí členovia starej správnej rady: Dr. Ing. Póhl, Ing. Sonnewend, Dudaška, pplk. Dr. Parčan, pplk. Adamica, pplk. Kasl, stot. Baláž a z dozornej rady mjr. Matúš. Nová správna rada sa na schôdzi uzniesla, aby sa rozviazala zmluva s AVIOU.

Hneď po oslobodení bol zvolený Revolučný závodný výbor: predseda Rudolf Mareš, tajomník Jozef Pajtina, pokladník Ján Zich a úsekoví dôverníci Ľudovít Barac, Štefan Matejovič a Jozef Hubáček. Dňa 7.2.1946 nastala zmena v obsadení funkcií: predseda Rudolf Mareš, tajomník Jozef Lehotský, pokladník Anton Pecúš a dôverníci Viliam Parnický, Július Turek, Ondrej Beták a Jozef Bočák.

Založená bola i Závodná organizácia KSS firmy TDP. Predsedom bol Michal Dobiáš, podpredseda Peter Ikrényi, tajomník Jozef Godál, pokladník Július Turek a členovia výboru: Čunderlík, Prenosil, Dušička, Sabadka, Ševčík, Darmo, Šedivý, Beták, Hlocký, Oravec, Kríž, Hlísta, Opatovský, Novotný, Huňová, Šuba a Šustek.

Dňa 6. marca 1946 na základe nariadenia Ústrednej odborovej organizácie bola ustanovená v závode odborová organizácia ROH, ktorej zloženie bolo nasledovné:

predseda	František Vlček
podpredseda	Jozef Ševčík
tajomník	Pavol Lichner
pokladník	Jozef Šurda
zapisovateľ	Dominik Čunderlík
hospodár	František Kalaš
revizori	Pavol Pikna a Štefan Klobušický
členovia	Jozef Bočák, Štefan Hošták, Jovan Bogdanovič a František Novotný.

Rekonštrukcia závodu pokračovala a nastali problémy so zabezpečením výroby a poskytovaním pracovných príležitostí pre zamestnancov. Vojenské úrady neprejavili záujem o obnovenie výroby lietadiel, preto bolo nutné hľadať nový výrobný program. Vedúci závodného výboru žiadali Ministerstvo priemyslu v Prahe o pridelenie výroby pre závod v Trenčianskych Biskupiciach. Ministerstvo priemyslu svojim opatrením zo dňa 20.11.1945 č. VII/5 246996 a zo dňa 5.12.1945 č. VII/5 224170/121/45 nariadilo presun výroby GEAL elektrických motorov z Podmokiel od firmy AEG do Trenč. Biskupíc. Všetko smerovalo k tomu, aby sa výroba rozbehla. Zamestnanci boli poslaní na zaškolenie

do Podmókiel - časť zamestnancov sa školila v továrni " Šmiding " a ženy v " Káblovke ". Na porade v Ústrednom riaditeľstve v Prahe sa však rozhodlo, že táto výroba sa v Trenč. Biskupiciach realizovať nebude. Toto spôsobilo rozruch, zamestnanci poslaní na zaškolenie sa hromadne a svojvoľne vracali do materského podniku, kde im poskytli náhradnú prácu.

Pretože po oslobodení ešte plánovací úrad nepracoval, podnik začal vyrábať prakticky všetko, na čo bol materiál, aké boli výrobné možnosti a aká bola schopnosť zamestnancov. Ako prvá výroba po oslobodení bola výroba spotrebného tovaru: kolobežky, malé a veľké rúdle, trojkolky, strojky na balenie cigariet, lustre, oprava vlastných a cudzích aut, oprava vagónov, výroba železných brán a zábradlí. Neskôr sa výrobný program rozšíril o výrobu mlynárskych vozíkov, nemocničných transportných vozíkov, parkové lavičky a rôzne drobné hračky. V dôsledku neujasneného výrobného programu sa hľadalo východisko v spolupráci s firmou Ringhoffer - Tatra a s firmou Křížik, ktoré sa však nerealizovalo.

Majetková podstata bývalého podniku Továrne na lietadlá v Trenč. Biskupiciach bola v súvahe k 31.12. 1943 vyčíslená so ziskom 37 740 Kčs, Továrne na dopravné prostriedky, úč. spol. k 1.1.1944 vykazovali bilančnú stratu 64 241 514 Kčs a k 31.12.1945 stratu 37 902 645 Kčs.

Proces znárodnenia priemyselných podnikov sa dotkol i závodu v Trenč. Biskupiciach. Vyhláškou ministerstva priemyslu č. 1316 zo dňa 7. marca 1946 prešla celá majetková podstata bývalej Továrne na dopravné prostriedky, úč. spol., Trenčianske Biskupice dňom 1.1.1946 do novozriadeného podniku OMNIA, strojérne a automechanika, Bratislava. Týmto dňom firma TDP zanikla a podnik sa stal pobočným závodom.

Táto organizačná zmena mala vplyv aj na výrobný program, ktorý bol dotovaný hlavne z konfiškátov pridelených z českého pohraničného územia. Bola premiestnená výroba firmy Krautzberger a spol., spoločnosť s ručením obmedzeným, Březová u Karlových Varov, Július Lux

a spol., strojáreň a zlievareň, Chrastava, OEKONO, oprava kotlov a zvarovňa, Renger a Hesse, Děčín nad Labem a část výroby firmy Neumann a Billig, továrneň na stroje, Liberec - Rochlice.

Firma Krautzberger a spol., s r. o., Brezová u Karlových Varov

Prídellovými listami Ministerstva priemyslu v Prahe zo dňa 14.2.1947 č. 1/8 - 53820/47 a jeho dodatkom zo dňa 12.6.1947 č. 1/8 174272/47 ako i dňa 13.8.1947 č. 1/8 206823/47, bola nariadená likvidácia podniku s premiestnením strojného zariadenia, kancelárskych strojov a materiálu do podniku OMNIA, strojárne a automechanika, národný podnik, Bratislava. S odvozom zariadenia sa začalo 22.4.1947 a skončilo sa dňa 7.7.1947. Za stahovanie boli zodpovední zo strany národnej správy konfiškátu Vladimír Pancíř a zo strany OMNIE n.p. Arnošt Raška. Tým činnosť firmy Krautzberger a spol. s r. o. v Brezovej u Karlových Varov zanikla.

Podnikové riaditeľstvo OMNIE v Bratislave konfiškát rozdelilo a rozhodlo, že OMNIA, závod v Trenčianskych Biskupiciach bude vyrábať striekacie pištole a kompresory a OMNIA, závod OSTRÁK v Bratislave odsávacie zariadenia a ventilátory.

Firma Július Lux a spol., strojáreň a zlievareň, Chrastava odovzdala strojné zariadenie konfiškátu do Trenčianskych Biskupíc, ktoré bolo zamerané na výrobu baliacich strojov, ostatné stroje a zariadenie FNO predal. Stahovanie strojného zariadenia z pohraničia na Slovensko sa začalo 12.3.1947 a ukončené 10.4.1947, Závod v Trenč. Biskupiciach začal vyrábať od 25.9.1947 plniace automaty v inovácii, pod značkou PAU II. Boli vyrobené i zdokonalené 2 prototypy, pod názvom HUMANN - PAU IV.

V rámci reorganizácie národného priemyslu kovového a strojárenského, vyhláškou min. priemyslu

z 25.7.1949 č. 12291/50, uverejnenej v Úř. liste č. 187 z 12.8.1949 č. 1643 bol závod z Trenčianskych Biskupíc presťahovaný do n.p. OMNIA, Kubra a tam prešla i výroba plniacich automatov.

OEKONO - oprava kotlov a zvarovňa, pôvodne Renger a Hesse, Děčín nad Labem

Vyhláškou Osídlovacieho úradu v Prahe zo dňa 11.7.1946 č. 1536 uverejnenej v Úředním liste I. diel, čiastka 138 z 2.8.1946 podľa dekrétu č. 109/45 Zb. a §-u 7, zák. č. 192/46 Zb. o dvojročnom hospodárskom pláne podnik OEKONO bol vyhlásený za konfiškát a určený na premiestnenie z pohraničia na Slovensko. Proti premiestneniu konfiškátu sa postavila časť zamestnancov tejto firmy, ale aj tak sa dňa 5.3.1947 začalo so sťahovaním, ktoré bolo ukončené 20.4.1947. Zo strany likvidovaného podniku OEKONO bol zodpovedný za sťahovanie národný správca Jozef Šulc a zo strany OMNIE Ing. Rudolf Prochádzka, technický vedúci.

V závode sa vyrábali kompletne prístroje "OEKONO" na odstraňovanie kotolného kameňa a čistenie parných kotlov všetkých druhov, vykonávalo sa elektrické oblúkové zváranie so špeciálnymi elektródami, vyrábali sa hriadele všetkých priemerov, hlavy motorov, odstraňovali sa korózie parných kotlov, montáž a demontáž kotlov. Vyrábali sa všetky druhy elektród. Výroba v Trenč. Biskupiciach sa začala dňa 1.6.1947.

V roku 1949 sa charakter výroby v Trenč. Biskupiciach zmenil a celá výroba prešla do závodu OMNIA, národný podnik, Kubra - Trenčín.

Firma Neumann a Billig, továrň na stroje, Liberec - Rochlice vyrábala ventilátory, vykurovacie zariadenia, zvlhčovače vzduchu, zariadenia na odprašňovanie a odsávanie, dopravné a sušiacie zariadenia, brúsiace a leštiace stroje, stolné a stíповé vrtačky. Aj tento podnik ako konfiškát bol určený na premiestnenie z pohraničia na Slovensko.

Prídellovými listami Ministerstva priemyslu v Prahe zo dňa 14.2.1947, č. 1/8 62412/47, č. 1/8 62413/47, č. 1/8 62415/47 a zo dňa 22.7.1947 č. 1/8 206822/47 bola nariadená likvidácia podniku Neumann a Billig s premiestnením strojného a výrobného zariadenia, nástrojov, plánov, modelov a ostatného materiálu do podniku OMNIA, Bratislava.

Poverovacím listom Osídlovacieho úradu FNO v Prahe č. 2804 bol vykonaný odhad a ocenenie konfiškátu Ing. Václavom Kubíčkom z Liberca. Technickým poradcom bol menovaný Ing. Ján Jurkovič z Bratislavy. S odvozom zariadenia bolo začaté 9.6.1947 a skončené 30.6.1947. Sťahovanie mal na starosti zo strany konfiškovaného podniku národný správca Jozef Sochor a Jozef Hanka a zo strany OMNIE n.p. Arnošt Slouka a Ing. Ján Jurkovič.

Podnikové riaditeľstvo OMNIE rozdelilo výrobu konfiškátu a rozhodlo, že v Trenčianskych Biskupiciach sa budú vyrábať vrtačky, dvojkotúčové brúsiace stroje a leštičky a nár. podnik OMNIA, závod OSTRÁK dostal z tohto konfiškátu všetko ostatné strojné zariadenie pre výrobu vzducho-techniky. Výroba v oboch závodoch sa začala od 15.7.1947.

Sústredením rôznych výrob, závod v Trenč. Biskupiciach predával svoje výrobky aj do zahraničia.

Z dôvodu reorganizácie národného priemyslu kovorobného a strojárskeho sa vyhláškou ministra priemyslu z 25.7.1949 č. 12291/50-V-IV-1 podnikové riaditeľstvo OMNIA n.p. Bratislava ruší a prechádza na závod v Kubre, ktorý sa stal materským podnikom.

Stav zamestnancov v Trenčianskych Biskupiciach bol nasledovný:

k 1.1.1944	745
1945	1451
1946	399
1947	505
1948	523

V roku 1949 bola presunutá výroba z Trenč. Biskupíc do Kubry a tým nastal aj presun pracovníkov. Podľa súpisu /i.j. č. 61/ celkový stav robotníkov - bez úradníkov - v Trenč. Biskupiciach bol 363, po ukončení samosprávy, plánovaný stav klesol len na 250 úkolových ľudí.

O podnik v Trenčianskych Biskupiciach sa začalo zaujímať Ministerstvo národnej obrany, lebo podnik bol na území letiska a objekty továrne pôvodne slúžili pre výrobu a opravy leteckej techniky. Vedenie podniku na čele s novým riaditeľom Ladislavom Černušákom nemalo záujem obnoviť takú výrobu, pre ktorú bol podnik pôvodne určený. Vyhláškou podnikového riaditeľa OMNIE, n.p. Bratislava zo dňa 30.7.1948 bolo nariadené zlúčiť závod v Trenčianskych Biskupiciach a v Kubre v jeden závod so sídlom v Kubre.

Funkciu závodného riaditeľa v Trenčianskych Biskupiciach od 1.9.1946 do 1.8.1947 vykonával Ing. František Bursa, ktorý prišiel z Avie, Praha. Vplyvom februárových udalostí v r. 1948 bol závod bez riaditeľa, prácu usmerňoval predseda ROH Rudolf Mareš. Od 17.10.1947 bol riaditeľom závodu OMNIA, Trenčianske Biskupice až do presťahovania závodu do Kubry, Ing. Bedřich Komeščík. Na základe dohody Podnikového riaditeľstva so závodnou radou v Trenčianskych Biskupiciach a závodu v Kubre a na základe súhlasu Oblastného riaditeľstva v Bratislave je poverený vedením závodu v Kubre Ing. Karol Wichterle a v Trenč. Biskupiciach doterajšia funkcia Ing. Bedřicha Komeščíka ostáva nezmenená.

Vyhláškou zo dňa 3.3.1949 bol stanovený termín presťahovania na 4.4.1949 a tým prešla zo závodu v Trenč. Biskupiciach do Kubry i výroba. Závod v Trenčianskych Biskupiciach prevzalo Ministerstvo národnej obrany, zmenil sa výrobný program a utvoril sa nový podnik s názvom Letecké opravovne.

Vývoj a dejiny fondu

Podľa obežníka zo dňa 8.3.1943 všetká prijímaná a odosielaná pošta bola evidovaná v protokole. Viedli sa dva protokoly: obyčajný a dôverný. Všetky spisy boli vedené pod základným číslom pod ktorým boli ukladané aj v registratúre. Zavedený bol abecedný index /i.j. 5/.

Spisový materiál fondu OMNIA, n.p. závod Trenčianske Biskupice pre mnohé organizačné zmeny je neúplný. Pred príchodom fronty nemeckí vedúci podniku veľa písomností úmyselne zničili, časť bola zničená vplyvom demolácie továrne a medzery v úplnosti nastali aj pre časté sťahovanie.

Keď v roku 1950 vznikol samostatný národný podnik OMNIA Kubra, všetok písomný materiál z Trenčianskych Biskupíc bol presťahovaný do podniku OMNIA Kubra. Tu sa nachádzajú písomnosti z pričlenených konfiškátov i písomnosti právnych predchodcov fondu TOS Trenčín.

Spisový materiál do podnikového archívu prevzal archivar Michal Cimrák, v roku 1963 fond zhruba usporiadal Arnošt Škultéty a v usporiadaní pokračovala Magdaléna Babiaková. Fond bol dodatočne evidovaný v knihe prírastkov pod číslom 17/1965. Časové rozpätie fondu je z roku /1937/ 1943-1949 /1950/. Aj keď sú vo fonde písomnosti ešte z obdobia pred znárodnením, považovali sme za potrebné tento fond vypracovať v celku, aby sa dal sledovať celý vývoj podniku, prípadne závodu v Trenčianskych Biskupiciach.

Písomnosti sú zachovalé, uložené v kovovej skrini, v škatuliach. Je to 7 bm, čo predstavuje 7 kníh, 51 škatuľ, 5 fasciklov a 1 album. Spisový materiál je písaný v reči slovenskej, niečo v českej a písomnosti z obdobia okupácie sú v nemeckom jazyku.

Skartácia bola vykonaná dňa 21.9.1959 a 20.9.1962. Ku spisovému materiálu konfiškátov sú vypracované inventáre, ktoré sú do fondu OMNIA, závod v Trenčianskych Biskupiciach zahrnuté.

Pre porušenie pôvodnú skladbu spisového materiálu fond bol usporiadaný fermeou pomocnej lístkovej metódy a umelého usporiadovacieho systému.

Fond je rozdelený do troch etáp, lebo každá etapa vývoja podniku je charakterizovaná zásadnou zmenou názvu a organizácie podniku. Jednotlivé etapy fondu obsahujú tri hlavné úseky činnosti, ktoré jestvovali v príslušnom období. Úvod bol vypracovaný z prameňov archívneho materiálu fondu OMNIA, národný podnik, závod Trenčianske Biskupice, niektoré údaje z kroniky podniku TOS Trenčín a z brožúry Leteckých opravovní, Trenčín. Štruktúra inventárneho záznamu pozostáva z inventárneho čísla, obsahu inventárnej jednotky, časového údaje a čísla evidenčnej jednotky. Orientáciu vo fonde podľa vecných skupín poskytuje vecný register. Záznamy sú usporiadané podľa abecedy, číslo uvedené za záznamom je číslo inventárnej jednotky.

Fond OMNIA, národný podnik, závod Trenčianske Biskupice je možné využívať pre štúdium hospodárskych a sociálnych pomerov uvedeného obdobia, výrobný program leteckej techniky, klampiarskych a rozličných hospodárskych strojov.

Inventár fondu OMNIA, národný podnik, závod Trenčianske Biskupice vypracovala v roku 1989 archivárka štátneho podniku TOS Trenčín Magdaléna Babiaková.

INVENTÁRNY ZŮZNAM

I. Slovenská továreň na lietadlá, úč. spol. Trenčianske
Biskupice / 1.8.1943 - 29.1.1944 /

Vedenie a správa podniku

1. Uznesenie Snemu Slovenskej republiky 1943 1
o prevode štátnych nehnuteľností
v katastrí obcí Trenč. Biskupice,
Nozdrkovce, Bobrovník a Belá so
všetkými budovami, strojným a iným
zariadením pre založenie účastnínej
spoločnosti. / 22.12.1943 /
2. Nariadenie náčelníka štábu vzdušných 1943 1
zbraní pplk. gšt. Alojza Ballaya z 10.
2.1943 presťahovať letecký park z Trenč.
Biskupíc na letisko MOKRAĎ a uvoľniť
objekty pre " Slovenskú továreň na lie-
tadlá, úč. spol. v Trenč. Biskupiciach ".
3. Protokol o rozhodnutí školiť slovenských 1943 1
robotníkov v Nemecku. / 16.7.1943 /
4. Dohoda medzi Ríšskym ministerstvom le- 1943
tectva a vrchným veliteľom leteckých síl
nemeckej ríše a medzi Ministerstvom obra-
ny Slovenska o výrobe lietadiel nemeckého
vzoru na Slovensku z 20.8.1943 a žiadosť
na objednávku podľa schválenej dohody.
/ v nem. reči /
5. Obežníky a nariadenia riaditeľstva 1943 1
- závodný riaditeľ Ing. Viliam Prange
/ v nem. a slov. /

6.	Korešpondencia vedenia so Slovenskou hypotečnou a komunálnou bankou.	1943	1
7.	Index menný a vecný k denníku protokolu.	1943	kn.č.1

Ekonomický úsek

8.	Bilancia k 31.12.1943 s inventúrou drevomateriálu a elektromateriálu.	1943	1
9.	Saldokontá analytickej evidencie od A - Ž a kontovacie plány. / v nem. jazyku /	1943	1,2

II. Továrň na dopravné prostriedky, úč. spol. Trenčianske Biskupice / 29.1.1944 - 24.8.1945 /

Vedenie a správa podniku

10.	Stanovy a zakladací prospekt o založení novej firmy " Továrň na dopravné prostriedky, úč. spol. v Trenčianskych Biskupiciach " / z 29.1.1944 /	1944	2
11.	Zápisnice - z ustanovujúcej schôdze správnej rady z 29.1.1944, kde je menovaný plk. Benedikt Dubravec riaditeľom závodu v Trenč. Biskupiciach a je navrhnutá organizácia závodu - zo schôdze správnej rady dňa 18.2.1944 ktorá rokuje o výstavbe závodu - zo schôdze správnej rady a dozornej rady dňa 3.3.1944. ktorá rokuje	1944	2

o výrobnom programe o organizácii závodu a o menovaní vedúcich pracovníkov

- o ohrození výroby lietadiel JU 87, o mzdových požiadavkách zamestnancov, o prepúšťaní zamestnancov / schôdza 31.3.1944 /
- zo dňa 19.4.1944 o poistení TDP proti požiaru
- zo dňa 12.6.1944 o platoch vedúcich podniku, žiadosť riaditeľa Škodových závodov Plzeň - závod Dubnica nad Váhom Sonnewenda o odovzdanie závodu Trenč. Biskupice, o východiskovej súvahe TDP
- zo dňa 25.10.1944 - zmluva s fcou AVIA v Prahe dňa 11.9.1944, odvolanie riaditeľa Novotného
- z mimoriadnej schôdze správnej rady dňa 2.7. a 7.11.1944 o odovzdaní podniku gen. riad. Sonnewendovi, o odvolaní členov správnej rady: Alpersa, Malára, Dúbravca, Ballaya, Horáka, Šimoniho a voľba novej správnej rady a dozornej rady, o zmene stanov spoločnosti
- zo dňa 8.11.1944 - ustanovenie výkonného výboru správnej rady, o stavbe protiletectvého bunkru v závode
- zo dňa 14.12.1944 o východiskovej súvahe.

12. Obežníky, smernice a nariadenia riaditeľstva 1944 3
/ obežníkom č. 5/44 od 1.2.1944 zmena názvu
fy STL na Továrňu na dopravné prostriedky
úč. spol. Trenčianske Biskupice /.
/ v slov. a nem. jazyku /

13	Návrh na výstavbu a rozšírenie továrenských objektov: - na prenájom objektov a obytných budov v Kubre od fy Walter, úč. spol. Praha - na kúpu 2-posch. budovy v Trenčíne - na výstavbu rodinných domkov.	1944	3
14	Návrh na založenie továrne na alumínium.	1944	3
15	Správa o výrobe lietadiel typu JU 87, 188 a školského lietadla typu ARADO. / v nem.a slov. jazyku /	1944	3
16	Zmluva medzi Továrňami na dopravné prostriedky a AVIA úč. spol. pre letecký priemysel v Prahe z 11.9.1944 o prenajme závodu firme AVIA v Prahe. / v nem.a slov. /	1944	3
17	Návrh zmien v " Dohode " z 20.8.1943 medzi MNO a RLM dňa 20.3.1944. / v nem.a slov. /	1944	3
18	Daňové a poplatkové úľavy v súvislosti so založením spoločnosti Továrneň na dopravné prostriedky. / v nem. a slov. /	1944	3
19	Doklady o dodávkach strojného zariadenia firmou Ing. Ján Mráz, továrneň na lietadlá Chocceň, závod Nitra.	1943- 1944	3
20	Korešpondencia vedenia - o poverení Ing. Františka Sonnewenda vedením závodu - o splátkach na upísané účastiny	1943-	3

- o riešení finančných otázok súvisiacich s prevzatím podniku
  - o zaradení podniku medzi podniky dôležité na obranu štátu
  - zoznam členov združenia priemyselnej skupiny a zévodného výboru.
-
21	Plánovanie továrne na vagóny so súpisom strojného zariadenia - návrh.	1945	4
22	Návrh na uvalenie národnej správy na podnik TDP, úč. spol. Trenč. Biskupice.	1945	4
23	Prehľadná správa o vývoji zévodu v Trenč. Biskupiciach.	1945	4
24	Denník odoslaných zásielok / Ausgangs Frachten / ukážka.	1944- 1945	4
25	Zoznam zamestnancov na prídel spotrebných článkov a návrhy na úpravu miezd a platov.	1945	4
26	Prehľad stavu robotníkov a úradníkov k 20.11.1945 pre stanovenie réžie zévodu.	1945	4
27	Korešpondencia za rok 1945 - hlásenia o zničení továrne Nemcami pred príchodom frontu 6.4.1945 - o zadelení práce po oslobodení - o prieskume po odcudzených veciach, ktoré patrili k majetku továrne - o zabezpečení ochrany majetku milíciou.	1945	4

28	Zápisnice z pracovných porád vedenia a závodného výboru	1945	4
	- menovanie Ing. Jána Izáka za riaditeľa / 16.7.1945 / na mimoriadnom valnom zhromaždení		
	- o zriadení učňovskej školy		
	- o pokračovaní výroby SK 4, 257, AR 96		
	- zoznam prevzatých strojov, zariadenia a materiálu z konfiškátu OEKONO, Děčín do závodu v Trenč. Biskupiciach		
	- o prevzatí strojov, zariadení a materiálu od fy LUX		
	- o jednaniach premiestnenia výroby elektromotorov od fy Křížik a AEG do Trenč. Biskupíc.		
	- o adaptačných prácach zničených objektov		
	- o návrhu potrestania príslušníkov fašistických organizácií bývalých zamestnancov podniku		
	- zo schôdze správnej rady o vypovedaní zmluvy s fcou AVIA a menovanie prokuristov		
	- o hľadaní pracovných príležitostí		
	- o návrhu zaškolenia pracovníkov v Čechách / 6.11.1945 /		
	- o určení stavu zamestnancov /12.11.1945/		
	- o návrhu zrušenia odbočky národnej bezpečnosti v závode / 20.11.1945 /.		
29	Príkazy ústredného združenia slovenského priemyslu - ročník 1945-46 č. 1-150.	1945- 1946	5
30	Podací a dôverný protokol s denníkom.	1943- 1944	vo f. 1
31	Index menný a vecný k denníku protokolu.	1944	kn. č. 2

Ekonomický úsek

32	Saldokontá č. 0001 - 9800.	1944-1945	6
33	Analytická evidencia A - Ž.	1944-1945	7,8
34	Účtovné zostavy dodávateľov, súvaha účtov k bilancii.	1944	9
35	Konečná súvaha a bilancia.	1945	9
36	Inventúra zásob k 31.12.1944 a 1945.	1944-1945	10
37	Výmery penzijného poistenia súkrom- ných úradníkov č. 1 - 361.	1943-1945	10
38	Prihlášky vkladov u peňažných ústavov.	1945-1946	11
39	Náhrady vojnových škôd.	1945-1946	11
40	Tabelárny prehľad a rozvaha znárodne- nej majetkovej podstaty.	1945-1946	11
41	Súpis majetku závozu v Trenčianskych Biskupiciach a v Kubre.	1945	11
42	Správa o revízií bilancie podniku.	1945	11
43	Kniha mesačných hrubých súvah.	1943-1944	vo f. č.1
44	Výplatné listiny.	1944	f. č.2
45	Denníky - finančný, došlých účtov, vecných účtov, pokladničný a všeobecný - úľava na kolkové poplatky.	1944-1945 1941,1942 1947	f. č.2
46	Výplatné listiny.	1945-1946	f. č.3

47. Inventúrny súpis zásob za rok. 1944-1945 kn. 3,4

Právne oddelenie

48. Vyvlastnenie pozemkov pre továrenské objekty v Trenč. Biskupiciach: 1936-1946 šk. 12
- / výmer ONV z 5.11.1936 č. 28036/1936/
  - vyvlastňovacie súpisy
  - výpisy pozemnoknižné
  - geometrické plány
  - Uznesenie Snemu Slovenskej republiky o prevođe štátnych nehnuteľností pre účastinnú spoločnosť z 22.12.1943
  - Vyvlastňovací výmer Župného úradu v katastri obce Trenčín
  - celková výmera vyvlastnených pozemkov z 22.2.1945
  - vyvlastnenie pozemkov pre stavbu barakov v Trenčianskych Biskupiciach.
- 49 Právne spisy 1944 12
- o stavbe montážnej haly
  - o rozviazaní prac. pomeru s riaditeľom Emilom Novotným a Ing. Františkom Huťkom.
- 50 Korešpondencia právneho oddelenia: 1945 12
- o rozdelení prác v továrni a o voľbe dočasných vedúcich závodu
  - o požiadavkách vrátenia zapožičaných vecí Červenou armádou
  - o výkazoch vojnových škôd
  - o vrátení rozobratého továrenského materiálu zamestnancami počas vojnových udalostí
  - o vrátení materiálu, ktorý prevzala rumunská armáda od TDP /23.6.1945/
  - o návrhu uvaliť národnú správu s návrhom na národných správcov /2.7.1945/

- o zaslaní žalôb národnej bezpečnosti v Trenčíne na bývalých zamestnancov
- návrhy na žaloby a odsúdenie k bezplatným odpratávacím prácam v TDP, na zabavenie majetku v prospech TDP a na tresty na slobode
- žiadosť o pridelenie podnikov z bývalých Sudet pre započatie s výrobou a pre zamedzovanie vzniku nezamestnanosti
- hlásenie pohľadávok voči MNO /18.12.1945/.

Státny archív v Bratislave

III. OMNIA, strojárne a automechanika, národný podnik
Trenčianske Biskupice / od 24.8.1945 - 1.1.1946 /
OMNIA, strojárne a automechanika, národný podnik
Bratislava, závod Trenčianske Biskupice od 1.1.1946,
zmena názvu od 26.7.1948 na
OMNIA, národný podnik, závod Trenčianske Biskupice
do presťahovania závodu do Kubry dňa 4.4.1949

Vedenie a správa podniku

- 51 Živnostenské listy TDP a OMNIE, strojár- 1946-1948 šk.1
ne a automechanika, národný podnik Trenč.
Biskupice z roku 1946, 1948
Svedectvá Obchodnej a priemyselnej komory
v Bratislave o zápise ochranných známok
do registra: Fláder, Krautzberger, Autograf,
Atom, Foto, Lux, Florida a Oekono.
- 52 Zápisnice 1946-1949 12
1. z roku 1946
- o zmene názvu firmy OMNIA strojárne a
automechanika na OMNIA, národný podnik
- o odovzdaní klampiarskych výrobkov zo
Spojených tovární n.p. Hronov firme
OMNIA s dodávkami strojov
- o výrobnej náplni závodu v Trenč. Bisku-
piciach a v Kubre
- zo správnej a dozornej rady - súhrnná
správa o situácii v TDP Trenč. Biskupice
- o odovzdaní výrobných podkladov klampiar-
skych strojov firmou Agrostroj, n.p.
Bächer v Roudnici nad Labem
- o výrobnom programe a rozmiestnení výro-
by pre závod Kubra a Trenč. Biskupice
- o preberaní strojov od likvidovaných
Tovární na letecké prístroje, Svatava
u Falknova nad Ohří z Čiech /1946-1947/.

2. z roku 1947

- o postupe výroby klampierskych strojov, brúsiiek, leštičiek, stolných a stíповých vrtačiek, opráv lietadiel a motorov
- o presťahovaní konfiškátov Oekono, Krauthamer, Neumann a Billig, Lux, Jung a Rachel, Grossmann, Albus, Ford, Autoopravovne, Orava, Tatra
- o výrobe rezačiek, repákov a drhlíkov v Kubre
- o plánovaní výstavby závodu v Kubre
  - stavba haly "K" a haly "C"
- o kontrole hospodarenia závodnej chaty "Marel"
- o umiestnení výroby klzákov a vetroňov od firmy Ing. Ján Mráz, Nitra v závode Trenč. Biskupice.

3. z roku 1948 - 1949

- o presťahovaní výroby zo závodu Trenč. Biskupice do závodu v Kubre / 4.4.1949 /
- z výrobných konferencií.

53	Výrobný program pre roky 1946-1949.	1946-1949	13
54	Pracovný a investičný dvojročný program pre závod Trenč. Biskupice a Kubru.	1946	13
55	Vznik požiaru v závode Trenč. Biskupice.	1946	13
56	Využitie výrobnéj plochy v závode Trenč. Biskupice a Kubra.	1946	13
57	Likvidácia výdavkov spojených s objednávkou SK 257 AVIA, Letňany. / v nem. a slov. /	1945- 1948	13

58	Zoznam strojov prevzatých od fy DEUTSCHE LUFTHANSA závodom Trenč. Biskupice.	1946	13
59	Rozdelenie továrenských objektov TDP pre vojenskú jednotku čsl. letectva a pre továreň TDP Trenč. Biskupice.	1946	13
60	Odovzdanie nemovitostí a objektov závo- dom OMNIA, Trenč. Biskupice Vojenskej správe.	1943- 1949	13
61	Zamestnanecké záležitosti - osobné spisy významných zamestnancov - oznámenie o využití pracovnej kapacity - oznámenie o stave pracovníkov.	1946- 1949	13
62	Návrhy na znak OMNIE.	1946	14
63	Korešpondencia vedenia z roku 1947-49 - dodávky klampiarskych strojov - zápis o vyúčtovaní zálohy riaditeľa Poláka a o uvoľnení zo služieb OMNIE, n.p. Bratislava, závod Trenč. Biskupice / 2.8.1947 / - smernice pre nákupnú agendu v Trenč. Bi- skupiciach a v Kubre - rozpočet sociálnych investícií - o kúpe autobusu pre dopravu pracovníkov - o zabezpečení výroby pre rok 1948 - so zahraničím /1949/.	1947- 1949	14
64	Zoznam strojov a prístrojov, ktoré sú ma- jetkom fy OMNIE nachádzajúce sa u fy Mráz, Choceň. / v slov. a nem. /	1947	14
65	Hlásenie úrazov v závode Trenč. Biskupice a Kubra a nemocenské poistenie.	1947- 1948	14

- 66 Cestovné správy 1945-1949 15
- z vedenia závodu /Ing. F. Bursu/
  - od riaditeľa OMNIE Ing. Jurkoviča
  - od tech. riad. závodu Kubra Ing. Z. Ježka
  - od zév. riad. OMNIE, Trenč. Biskupice /Ing. Komeštíka/
  - z vedenia výroby /Emil Němeček/
  - od vedúceho prípravy práce /Václav Jonák/
  - z prac. ciest vo Švajčiarsku
  - z porady v Prahe o rozdelení výroby lisov a iných strojov
  - z rokovania národných správcov
  - z Prahy o nákupe obráb. strojov v rámci úveru získaného v USA /stroje sú z vojnových pozostatkov, tzv. Surplusu/
  - z prac. cesty v Prahe o vyžiadaní prídellových listov firmami Krautzberger, Neuman a Billig, Jung a Rachel a Oekono
  - z rokovania na Povereníctve dopravy v Bratislave o oprave lietadiel Piper a o premiestnení výroby vetroňov a klzákov do Trenčianskych Biskupíc.
- 67 Obežníky, smernice, oznámenia a vyhlášky 1945-1949 16,17
- závodného riaditeľa / v nem. a slov. /
- a/ Na základe §-u 12 dekrétu prez. rep. z 24.8.1945 č. 100 Zb. mení sa závod TDP na OMNIA, strojárne a automechanika, národný podnik Trenčianske Biskupice /obežník č. 35/46/.
- b/ Vyhláškou OMNIE n.p. Bratislava z 30.7. 1948 sa uskutoční preloženie závodu z Trenč. Biskupíc do Kubry a zlučujú sa obe závody v jeden - trenčiansky.
- c/ Odstúpenie ZV ROH /16.8.1948/

- d/ Rozhodnutím podnik, riaditeľa z 3.3. 1949 presťahovanie závodu sa uskutoční dňa 4.4.1949 a vedením je poverený Ing. Karol Wichterle, zástupca Michal Dobiáš, funkcia Ing. Bedřicha Komeštíka v likvidovanom závode v Trenč. Biskupiciach ostáva nezmenená.
68. Obežníky a smernice podnik. riaditeľa 1947-1949 17
OMNIE n.p. Bratislava.
/ Zmena vo firemnom označení na OMNIA,
národný podnik. /
69. Príkazy a obežníky nadriadených orgánov 1944-1950 18-
- Príkazy Ústredného združenia slovenské- 22
ho priemyslu v Bratislave
- Obežníky Obchodnej a priemyselnej komo-
ry v Bratislave
- Obežníky: Československé závody kovodělné
a strojírenské, n.p. Praha
- Obežníky: Kovorobné a strojírenské závody
na Slovensku - Bratislava
- Obežníky: Čsl. závody těžkého strojírenství
n.p. Praha /1950/
- Obežníky: Čsl. závody lehkého kovoprůmyslu
Praha /1949-1950/
- Ministerstva priemyslu
- Ústredia odborových zväzov Slovenska.
70. Organizačné pokyny pre strojírenské podniky. 1946 kn.
/ v šk. č. 21 / 8.5
71. Kniha odoslanej pošty z rokov 1947-1949 kn.
8.6
- Obchodný úsek
72. Objednávky a potvrdenia exportných 1946-1949 23
objednávok a pohľadávok.

Ekonomický úsek

73	Mzdové listy zamestnancov TDP a OMNIE Trenč. Biskupice a závodu v Kubre.	1943-1948	24- 35
74	Ocenenie strojov, inventúra, poplat- kový eqvovalent, odhad stavu majetku, prehľad výrobkov, rozpočet na rok 1944-1945, vyrovnanie manka v kantíne.	1943-1949	36
75	Východisková bilancia závodu Trenč. Biskupice a Kubra k 1.1.1946.	1946	37
76	Bilancia k 31.12.1946, valorizácia inventícií, súvaha účtov, odmeny správnej rady.	1946	37
77	Bilancia k 31.12.1947, súvaha účtov, inventúrny prehľad, súpis majetku, finančné prehľady.	1947	38
78	Inventúra k 31.12.1947.	1947	38
79	Inventúra materiálu - Trenč. Biskupice, Kubra a Fláder k 31.12.1948.	1948	39
80	Inventúra strojov a kancelárskeho zaria- denia.	1948	39
81	Saldokontá / 1946-1947 / a investície z roku 1947.	1946-1947	40- 42
82	Analytická evidencia - dodávateľia A-Ž.	1946-1947	43- 46
83	Investičný úver SH KB Trenč. Biskupice a Kubra.	1946-1948	47

84. Finančný rozpočet závodu v Trenč. Biskupiciach, vyčíslenie vojnových škôd, pohľadávky v Nemecku, prihláška o náhradu.	1948	šk. 47
85. Výplatné listiny a mzdové listy zamestnancov.	1947- 1948	f. 4,5
86 Inventúry zásob.	1946	kn. 7

Právne oddelenie

87. Súdne a mimosúdne spisy: - očista politická - návrhy na prepustenie zamestnancov - spory staviteľa Varsu - pohľadávky Čanigu - zmluva o pridelení vojenských pilotov - Holko, Bornemissa, Pivarček - výsledok účtovnej revízie - rozviazanie prac. pomeru s Ing. Zralým - uznesenie vedenia podniku a masových organizácií podniku o vine riaditeľa Ing. Františka Bursu.	1946- 1950	šk. 47
88 Pridelenie konfiškátov z Čiech a prestávanie na Slovensko - Hanuš Fláder - do závodu v Kubre - Krautzberger - do Trenč. Biskupíc - Július Lux - do Trenč. Biskupíc - Nacke a spol.- do Bratislavy - Neuman a Billig - do Trenč. Biskupíc - Otnima - časť zariadenia do TB - Jung a Rachel - časť zariadenia do TB.	1946- 1948	48
89. Písomnosti o premiestnení konfiškátu firmy Krautzberger, spol. s r.o. Brezová u Karlových Varov do TB.	1947	48

90	Písomnosti firmy Krautzberger spolu s inventárom.	1946-1947	šk. 49
91	Písomnosti o premiestnení konfiškátu Julius Lux a spol., strojárň a zlievareň Chrastava do Trenč. Biskupíc.	1947	49
92	Písomnosti firmy Július Lux spolu s inventárom.	1946-1948	49
93	Písomnosti o premiestnení konfiškátu firmy Neuman a Billig, továrň na stroje, Liberec - Rochlice do Trenč. Biskupíc.	1947	50
94	Písomnosti firmy Neuman a Billig spolu s inventárom.	1946-1949	50
95	Písomnosti konfiškátu firmy Jung a Rachel, továrň na výtahy, Ružodol u Liberca o premiestnení časti strojného zariadenia do Trenč. Biskupíc spolu s inventárom.	1946-1948	50
96	Písomnosti o premiestnení konfiškátu OEKONO, oprava kotlov a zvarovňa, Renger a Hesse, Děčín nad Labem do Trenč. Biskupíc spolu s inventárom.	1947-1949	50
97	Vyúčtovanie konfiškátov umiestnených v Trenčianskych Biskupiciach.	1948	50
98	Správa o prevode majetkových podstat na fond znárodneného hospodárstva.	1948	50
<u>Technický úsek</u>			
99	Ponuka stavebných firiem na výstavbu objektov v Trenč. Biskupiciach.	1945	51

100	Dostavba budov v Trenč. Biskupiciach.	1946	šk. 51
101	Hodnoty stavieb k 1.1.1946.	1946	51
102	Plány budov a stavieb v Trenč. Biskupiciach a v Kubre.	1947	51
103	Nestavebné investície	1947-1948	51
	- pre lietadlá drakovité		
	- pre lietadlové motory piestové		
	- pre benzínovú stanicu		
	- pre stroje v 2. ročnom pláne		
	- pre cestné vozidlá a nákladné autá		
	- pre stroje na spracovanie plechu.		
104	Album s fotografiami zničenej továrne v Trenč. Biskupiciach dňa 5.4.1945. / 13x18 = 16 ks 6x6 = 18 ks /	1945	

Vecný register

A

Adaptačné práce 28

Akcia - 100 dní boja proti stratám materiálu 67

Autobus - zakúpenie 63

Analytická evidencia 33

B

Bilancia 8, 35, 63, 75, 76, 77

Brigády 67

C

Cestovné správy 66

Č

Číslovanie závodov 67

D

Daňové úľavy 18

Denníky 45

Distribúcia - obuvi, textilu, uhlia 67

Dodávky strojného zariadenia 19

Dohody 4

Dostavba budov 100

Dozorná rada 18

F

Firma Krížik 28

Firma Lux 28, 91, 92

Fotografie 104

G

Geometrické plány 48

H

Hodnoty stavieb 101

I

Index menný a vecný 7, 31

Inštrukcie počas poplachu 5

Investičný program 54

Inventúra zásob 36, 78, 79, 80, 86

K

Klmpiarske výrobky 52, 63

Konfiškáty 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97

Konfiškát OEKONO 28, 50, 96

Korešpondencia 63

M

Manifestácie 67

Manipulácia s písomnosťami 5

Mzdové listy 73, 85

Mzdové požiadavky 11

N

Národná správa 22, 50, 66

Návrh na založenie továrne na alumínium 14

Návrh zmien v " Dohode " 17

Návštevy 67

Nehnutelnosti 1,6

Nestavebné investície 103

Nezamestnanosť 50

O

Objednávky 72

Obežníky

- závodného riaditeľa 67
- podnikového riaditeľa 68
- Obchodnej a priemyselnej komory 69
- Československých závodov kovodělných a strojírenských 69
- Závodov těžkého strojírenství 69
- Československých závodov lehkého kovoprůmyslu 69
- Ministerstva priemyslu 69
- Ústredia odborových zväzov 69
- Povereníctva obchodu a priemyslu 69

Objekty TDP 18

Oblasťný deň 67

Odoslaná pošta 71

Odoslané zásielky 24

Odovzdanie závodu 11

Odstúpenie výboru ROH 67

Odvolyvanie riaditeľov 11, 63, 87

Odvolyvanie členov správnej a dozornej rady 11

Ochrana majetku 27

Ochranné známky 51

Organizácia závodu 11

Oprava lietadiel 66

Osobné spisy vedúcich pracovníkov 61

P

Penzijné poistenie 37

Pokyny 70

Pôžičky 68

Pracovná kapacita 63

Pracovná morálka 67

Premiestnenie závodu 67

Prenájom závodu 16

Prenájom objektov 13

Prestahovanie leteckého parku 2

Prídela spotrebných článkov 26, 67
Príkazy nadriadených orgánov 69
Príkazy ústredného združenia slovenského priemyslu 29
Prilepšovacie dávky na stravu 67
Prokuristi 28
Potrestanie príslušníkov fašistických organizácií 28
Protokol podací 30
Protokol dôverný 30
Platy vedúcich pracovníkov 11, 63
Plánovanie továrne na vagóny 21
Plány budov a stavieb 102
Pohľadávky voči MNO 50
Podniková rada 61
Poistenie TDP 11
Ponuka materiálu 63
Pozemky - vyvlastnenie 48
Požiar v podniku 55

R

Riaditeľ závodu 11, 28, 67
Revízia podniku 42
Rozdelenie funkcií 5, 67
Rozdelenie objektov 52
Rozdelenie konfiškátov 52
Rozdelenie prác 50
Rozpočet - finančný 84

S

Saldokontá 9, 32, 81
Sekretariát 5
Schôdze správnej rady 11
Schôdze odborové 67
Sociálne investície 63
Splátky na účastiny 20
Správna rada 11, 18, 52

Stav zamestnancov 28, 63
Stavba protiletectkého bunkru 11
Stavba haly C v Kubre 52
Stavba haly K v Kubre 52
Stanovy 10
Stravovanie 67
Stravné lístky 5
Stroje - preberanie 52
Stroje od firmy Deutsche - Lufthansa 58
Stroje u firmy Mráz 64
Súdne spisy 87
Súpis ťažko pracujúcich 67
Súvahy 34, 35, 43

Š

Školenie robotníkov v Nemecku 3

T

Továrenské objekty - rozdelenie 59
Týždeň vzornej práce 67
Týždeň boja proti alkoholizmu 67

U

Účty 34
Účtovné revízie 87
Učňovská škola 28
Úderníci 67
Úprava miezd 25
Úrazy 65
Uvolnenie objektov 61
Úver 83

V

Valné zhromaždenie 28
Vklady v peňažných ústavoch 38

Vojnové škody - náhrady	39
Výbor ZO KSS	63
Východisková súvaha TDP	11
Vypovedanie zmluvy	28
Výplatné listiny	44, 85
Výpisy - pozemnoknižné	48
Výroba lietadiel	15
Výroba - návrh na ukončenie	11
Výrobný program	11, 28, 53, 63, 74
Výroba lisov	66
Výroba premiestnenie	66
Výrobné možnosti	61
Výrobný výbor - ustanovenie	67
Výrobné plochy	56
Výstavba továrne	11, 13
Výstavba rodinných domkov	13
Vyvlastnenie pozemkov	48
Vývoj závodu- správa	23

Státny archív v Bratislave

Zoznam skratiek

AS	Akciová spoločnosť
FNO	Fond národnej obnovy
f.	fascikel
fa, fy	firma, firmy
gen.	generál
kn.	kniha
MF	Ministerstvo financií
MNO	Ministerstvo národnej obrany
min. r.	ministerský radca
plk.	plukovník
pplk. gšt.	podplukovník generálneho štábu
RLM	Reichsluftministerium - Ríšske ministerstvo letectva
SHKB	Slovenská hypotečná a komunálna banka
spol. s r. o.	spoločnosť s ručením obmedzeným
STL	Slovenská továreň na lietadlá
šk.	škatuľa
TB	Trenčianske Biskupice
TDP	Továreň na dopravné prostriedky
TOS	Továreň na obrábacie stroje
úč. spol.	účastinná spoločnosť

Obsah

1. Úvod	1
2. Vývoj a dejiny fondu	12
3. Inventárny zoznam	14
4. Vecný register	32
5. Zoznam skratiek	38

Štátny archív v Bratislave

Štátny archív v Bratislave

Podnikový archív TOS Trenčín, štátny podnik, Trenčín
Inventár fondu OMNIA, národný podnik
závod Trenčianske Biskupice
Značka fondu OTB
/1937/ 1943 - 1949 /1950/
i.j. 104, ev.j. 64, bm 7, s. 39
Fond usporiadali: Michal Címrák, Arnošt Škultéty,
Magdaléna Babiaková
Inventár zostavila Magdaléna Babiaková
Počet exemplárov: 4
Inventár schválila v roku 1989 prom. hist. Katarína
Štulrajterová, ŠOBA Bratislava